

M.Ed. Semester - 1 (CBCS) Examination

Jan/Feb.-2022 [NEW COURSE]

PSYCHOLOGY OF LEARNING & DEVELOPMENT(CORE/ELECTIVE)

Time: 1:30 Hours

Marks: 42

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

વિભાગ-૧

પ્રશ્ન-૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નના જવાબ આશરે ૭૫૦ શબ્દોમાં લખો. (૧૦)

- ૧) પિયાજે સૂચિત જ્ઞાનાત્મક વિકાસના તબક્કાઓ સમજાવો.
- ૨) કારક અભિસંધાન અને શાસ્ત્રીય સભિસંધાન વચ્ચેનો ભેદ સમજાવો.
- ૩) અધ્યયનનો પ્રયત્ન અને ભૂલનો સિદ્ધાંત સમજાવો.

પ્રશ્ન-૨ (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નના જવાબ (પ્રત્યેક જવાબ આશરે ૧૦૦ શબ્દોમાં) લખો. (૦૮)

- ૧) 'વૃદ્ધિ' અને 'વિકાસ' વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.
- ૨) 'અધ્યયન'ને અસર કરતા પરિબલો સમજાવો.
- ૩) તરુણાવસ્થાના શૈક્ષણિક ફલિતાર્થો લખો.

પ્રશ્ન-૨ (બ) નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ લખો. (કોઈપણ ત્રણ) (૦૩)

- ૧) 'સ્કીમા' એટલે શું?
- ૨) અધ્યયનનો પ્રયત્ન અને ભૂલનો સિદ્ધાંત આપનાર મનોવિજ્ઞાનીનું નામ જણાવો.
- ૩) શિશુ અવસ્થાનો સમયગાળો લખો.
- ૪) અધ્યયનને બિનઅસરકારક બનાવતા બે પરિબલો લખો.
- ૫) વિકાસના કોઈ બે સિદ્ધાંતનાં નામ લખો.

વિભાગ-૨

પ્રશ્ન-૩ નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નના જવાબ આશરે ૭૫૦ શબ્દોમાં લખો. (૧૦)

- ૧) ગાર્ડનરનો 'બહુવિધ સિદ્ધાંત' સમજાવો.
- ૨) 'ધ્યાન'ની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી તેના પર અસર કરતા પરિબલો સમજાવો.
- ૩) ફોર્ડનો 'વ્યક્તિત્વ સિદ્ધાંત' સમજાવો.

પ્રશ્ન-૪ (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નના જવાબ (પ્રત્યેક જવાબ આશરે ૧૦૦ શબ્દોમાં) લખો. (૦૮)

- ૧) 'એડવાન્સ ઓર્ગેનાઈઝર' સમજાવો.
- ૨) અનુકૂળિત વ્યક્તિની લાક્ષણિકતાઓ લખો.
- ૩) ઓલપાઈના વ્યક્તિત્વ સિદ્ધાંતના શૈક્ષણિક ફલિતાર્થો લખો.

પ્રશ્ન-૪ (બ) નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ લખો. (કોઈપણ ત્રણ) (૦૩)

- ૧) 'વ્યક્તિત્વ' પર અસર કરતા બે પરિબલો લખો.
- ૨) 'અપાનુકૂળિત' વ્યક્તિની બે લાક્ષણિકતાઓ લખો.
- ૩) 'માનસિક સ્વાસ્થ્ય'ની વ્યાખ્યા જણાવો.
- ૪) 'અધ્યાપન પ્રતિમાન' એટલે શું?
- ૫) 'બુદ્ધિ'નો 'દ્વિપ્રરિમાણીય સિદ્ધાંત' કોણે આપ્યો છે?

English Version

SECTION-1

Que-1 Answer any one from following questions. Answer should be in about 750 words. (10)

- 1) Explain Piaget cognitive development stages.
- 2) Explain the difference between classical conditioning theory and operant conditioning theory of learning
- 3) Explain the trial and error theory of learning

Que-2(A) Answer any two from following questions. Each answer should be in about 100 words (08)

- 1) Explain the difference between 'growth' and 'development'.
- 2) Explain the factors affecting 'learning'.
- 3) Write the educational implications of adolescence.

Que-2(B) Answer following questions in very brief. (any three) (03)

- 1) What is 'Schema'?
- 2) Name the psychologist who gave the theory of trial and error.
- 3) Write the period of infancy.
- 4) Write two factors that makes the learning ineffective.
- 5) Write any two principles of development.

SECTION-2

Que-3 Answer any one from following questions. Answer should be in about 750 words. (10)

- 1) Explain Gardner's 'multiple intelligence theory'.
- 2) Explain the concept of 'concentration' and explain the factors affecting it.
- 3) Explain Freud's 'theory of personality'.

Que-4(A) Answer any two from following questions. Each answer should be in about 100 words. (08)

- 1) Explain 'Advanced Organizer'.
- 2) Write the characteristics of well adjusted person.
- 3) Write the educational implications of Allport's personality theory.

Que-4(B) Answer following questions in very brief. (any three) (03)

- 1) Write two factors affecting 'personality'.
- 2) Write two characteristics of a 'mal adjusted' person.
- 3) Explain the definition of 'mental health'.
- 4) What is meant by 'teaching model'?
- 5) Who gave the 'two factor theory of intelligence'?
